

NIESPOSOBNY (34) ai

W pisowni łącznej (31), w rozłącznej (3).

e oraz oba o jasne.

comp niesposobni(e)jszy (1).

sg m N niesposobny (7). ◇ G niesposobn(e)go (1). ◇ A niesposobn(e)go (3). ◇ I niesposobnym (1). ◇ n N niesposobn(e) (1). ◇ G niesposobného (4); -ého (1), -(e)go (3). ◇ pl N m pers niesposobni (7). ◇ G niesposobnych (1). ◇ D niesposobném (1). ◇ A subst niesposobné (2). ◇ I m niesposobnymi (3) *KromRozm II*, *SkarKaz* (2), niesposobn(e)mi, niesposobniejsz(e)mi (3) *ModrzBaz* (2), *WujNT*.

Sł stp brak, *Cn notuje*, *Linde XVI(XVIII) – XVII w. s.v. sposobny*.

1. *Niezdolny*, *nieumiejętny*, *nieprzygotowany*, *słaby*; *ineptus Modrz*, *Calep*, *Cn*; *inhabilis Calep*, *Cn*; *non aptus Calag*; *perincommodus Calep*; *imbecillis*, *reprobus Vulg* (25) : Tak czy śmierć karze/ gdy kogo zaftanie niepofoobnego. *RejKup e6*; *Calag* 536a; *Calep* 530a, 536b, 782a; aby młodzi ludzie ztąd ćwiczenie lepszé bráli y byli fofoobniejszy ku pińaniu fpraw prawnych: bo wiele ich znamy co prawo vmieią, á tępi fą y niepofoobni kiedy przydzie pińać pozwy, controwerfie, etc. *SarnStat* 1242.

niesposobny do czego (12): A ták iż ftary człowiek bárzo niepofoobny ieft do wiela rzeczy/ do wiela zabaw/ do wiela rołkoŝy *GórnDworz* H6v; *CzechRozm* 68 marg, **2; *ModrzBaz* 13, 51v, 61v; *Oczko* 24; *LatHar* 144; Wyznawáiąc iż Bogá znáią: lecz fię wczynkami zápieráią/ będąc [...] do káżdego wczynku dobrego niepofoobnemi. *WujNT Tit* 1/16, s. 761; Bo [opilstwo] człowieká [...] do wízelákich záradności o poŝpolitym dobrym niepofoobnego/ y owízem bárziew záwadzáiącego czyni. *PowodPr* 72; *SkarKaz* 245b.

niesposobny ku czemu (4): *KromRozm II* v2v; ktorzy fą iáko płonna rola/ s przyrodzenia ták bárzo niepofoobni ku poięciu dobrych obyczáiw *GórnDworz* Kk2v; *WujJud kt*; O ktorymby nam wiele mowić y trudno wyfłowić [...] gdyżecie fię sftáli niepofoobni ku fłuchaniu. *WujNT Hebr* 5/11.

niesposobny na co (2): odpuść mi/ brácie/ izem [...] ciebiem człeká świętego/ y ná to godnego złożył/ á tegom niegodnego y ná ten vrząd niepofoobnego przełożył. *SkarŻyw* 171; *KochFrag* 21.

Szeregi: »prosty a niesposobny« (1): pińmá fię [ewanjelistowie] ftrzegli/ nie tyło przed niewiernemi iá [tajemnicę ofiary] kryjąc / ále y przed proftymi á niepofoobny mi Chrześciány o niey milcząc. *SkarKaz* 155a.

»słaby i niesposobny« (1): teraz do służby twoiey fłábym/ y niepofoobnym fię wczyniwfzy. *LatHar* 144.

2. *Nieodpowiedni*; *zły*; *impeditus Mącz*; *adversus Modrz* (9) : fny niepofoobné/ to ieft/ álbo wientfzézé/ álbo mnieyfzézé/ niż przyrodzeniu przyftoia *Oczko* 23v; Iákoż nie dźiw/ iż w ták gęftym leśie dziwnych Artykułow: ludzkich świádectw: niepofoobnych mow/ pińmu ś. niezwyčajnych terminow *CzechEp* 138.

niesposobny do czego (1): á pićie tákowé/ ieftli przededni/ ieftli co dzień być ma/ dyŝputuią Włofzy: przeto/ że niepofoobné zołádky/ do otrzymánia tákich háuŝtów máią. *Oczko* 21.

niesposobny na co (1): Ad iter faciendum impeditissimus, Niepofoobny/ bárzo trudny ná drógę. *Mącz* 294b.

Wyrażenie: »niesposobne zdrowie« = *valetudo adversa* *Modrz* [szyk 4:1] (5): Ale częścią stáło się/ dla iniełpofoznego [!] zdrowia iego/ że mu te⁸⁰ nieoddał/ iákołz mógł. *BiałKaz* H4; *ModrzBaz* 136; A ták z tego łzkárádego opilítwá/ przychodzić káždy muśi do zdrowia niełpofoznego *WerGość* 235; *KochPieś* 52; *PaprUp* L4.

Synonimy: 1. *mdły, niegodny, niegrzeczny, niesprawny, niewcześny, nikczemny, słaby*; 2. *niepotemny, zatrudniony*.

Cf **SPOSOBNY**

AK